

Nordisk konferens om vuxenspecialundervisning, Drammen 6-9 april 2005

I drygt två år har vi förberett den första nordiska konferensen om vuxenspecialundervisning som Sverige deltagit i. Första arbetsmötet var i Oslo januari 2003. IKVO (Intresseorganisationen för kommunal voksenopplæring) i Norge har haft tre medarbetare, Dansk Forstandersamråd två och från Sverige har Sten-Åke Petersson från Rvux samt Louise Kristiansson och Lisbet Gustavsson från Riksföreningen Särsvuxpedagogerna deltagit. Utgångspunkten för konferensen var *Läring og utvikling - en forutsetning for livskvalitet*.

Under arbetets gång har vi fått ca 300 000 dkr från Nordpluss för jämförelse hur utbildningen ser ut i våra tre länder. Forskningen bedrivs av spec.ped Anne Thorbjørnsen och professor Kjell Skogen från universitetet i Oslo och redovisades till en del under temat *Voksne funksjonshemmedeslæring -skandinavisk innsats i takt eller utakt?* Ännu är inte arbetet färdigt men klart är att i Sverige syns hög grad av studerandeinflytande.

Konferensen samlade 150 deltagare varav ca 30 från vardera Sverige och Danmark samt nio från Island. Från det nya Nordiska Nätverket för Vuxnas lärande (på uppdrag av Nordiska Minister-rådet) kom Sveriges Nils Friberg och hans norska kollega Ellen Stavlund.

Varje land bidrog med en föreläsare. Danmark hade engagerat Charlotte Ringsmose, lektor vid Danmarks pedagogiska universitet. Hon bjöd på en fängslande, tankeväckande föreläsning om kvalitet i undervisningen. Vem beslutar vad som är kvalitet? I mötet med människor är kvalitet något man först kan uttala sig om när den är upplevd. Man känner inte kvalitet förrän man upplevt icke-kvalitet. Hon talade också om vad som kännetecknar en välorganiserad skola. Effektiva skolor är skolor som vet vad de vill! Där finns organiserade aktiviteter, klara avtal, högt i taket, evaluering, och en tydlig värdegrund. I lärar-gruppen möts unga och äldre som har stort utbyte av varandra och värderar elevernas ämnes-utveckling högt. Ledningen har en oerhörd betydelse. Det måste finnas en klar och tydlig ledning som syns i skolans personalrum och klassrum. En ledning som följer upp sina beslut och går i dialog med sina medarbetare.

Från Norge kom Kjell Skogen, professor i specialpedagogik vid universitetet i Oslo. Hans idéer om lärarutbildningen var tankeväckande. Kanske blir man specialiserad för fort? Läkarskrået har en grundutbildning på sex år innan man kan specialisera sig. Kanske borde lärare också ha det så? Vi behöver ha siktet klart och lära av nätverksbyggande och varandra. "För att vara go' bör man tänka nytt." Inom pedagogiken finns ingen "trollformel" man kan forska sig fram på för att sedan ge ut en "kokbok".

Från Sverige hade vi engagerat Dieter Hoffman, teologie doktor med 25 års erfarenhet som sjukhus-präst i Malmö. Han har specialiserat sig på värdegrundsfrågor. Arbetet med människor med sär-skilda behov kräver en etisk reflexion. Frånvaro av den kan leda till en inre uppsägning. Den yttre anställningen finns kvar men inte den inre. Temat var *Att få vara den man är*. Man kanske kan få slippa "normaliseras" på våra villkor och få vila förnöjsamt i den person man är. Är man annorlunda har man rätt att vara annorlunda!

Det handlade mycket om etik och värdighet. Talar jag med eller om mina studerande? Frågan varför jag valt att arbeta med annorlunda människor kan också vara intressant att ställa.

Dessutom presenterades goda praktiska exempel från varje land. Det blev fantastiska möten över landsgränserna på konferensen! Det var precis så vi hoppades att det skulle bli! Det var också en härlig blandning av skolledare och pedagoger. Hur skulle vi kunna utveckla Särvux utan ett nära samarbete!

för Riksföreningen Särvuxpedagogerna Lisbet Gustavsson & Louise Kristiansson, Kristianstad